

1 Kad Tas Kungs Eliju vētrā gribēja uzņemt debesīs, tad Elija ar Elīsu bija ceļā no Gilgalas. 2 Un Elija sacīja Elīsam: "Lūdzu, paliec šeit, jo Tas Kungs mani ir sūtījis uz Bētelī." Bet Elīsa atbildēja: "Tik tiešām, ka Tas Kungs ir dzīvs un tava dvēsele dzīva, es tevi neatstāšu!" Kad tie abi nogāja uz Bētelī, 3 tad tie praviešu dēli, kuri bija Bētelē, iznāca laukā pie Elīsas un viņam sacīja: "Vai tu arī zini, ka šodien Tas Kungs paņems pāri tavai galvai tavu kungu un aizvedīs projām no tevis?" Un viņš atbildēja: "Es zinu gan, tik cietiet klusu!" 4 Tad Elija viņam sacīja: "Elīsa, lūdzams, paliec šeit, jo Tas Kungs mani ir sūtījis uz Jēriku." Bet tas atbildēja: "Tik tiešām, ka Tas Kungs ir dzīvs un tava dvēsele dzīva, es tevi neatstāšu!" Kad viņi abi gāja uz Jēriku, 5 tad tie praviešu dēli, kas bija Jērikā, piegāja pie Elīsas un viņam sacīja: "Vai tu arī zini, ka šodien Tas Kungs paņems tavu kungu pāri tavai galvai un aizvedīs projām no tevis?" Un viņš atbildēja: "Es zinu gan, tik cietiet klusu!" 6 Tad Elija viņam sacīja: "Lūdzams, paliec šeit, jo Tas Kungs mani ir sūtījis uz Jordānu." Bet tas atbildēja: "Tik tiešām, ka Tas Kungs ir dzīvs un tava dvēsele dzīva, es tevi neatstāšu!" Tā tie abi gāja tālāk. 7 Un piecdesmit vīri no praviešu mācekļiem gāja un nostājās iztālēm viņiem pretī; un tie abi stāvēja pie Jordānas. 8 Tad Elija ņēma savu apmetni, satina to un sīta ar to ūdeni, un ūdens pašķīrās uz abām pusēm, tā ka viņi abi pa sausu zemi izgāja cauri. 9 Kad viņi bija cauri izgājuši, tad Elija sacīja Elīsam: "Lūdz, ko man būs tev darīt, iekams es tieku paņemts projām no tevis!" Un Elīsa atbildēja: "Es lūdzu, lai tavs gars man tiktu dots divkārt!" 10 Un Elija atbildēja: "Tu esi lūdzis grūti izpildāmu lietu; ja tu mani redzēsi, kad es no tevis tikšu aizrauts, tad lai tev tā notiek, bet, ja ne, tad tas nenotiks." 11 Un, kamēr viņi iedami tā sarunājās, redzi, piepeši nāca ugunīgi rati un ugunīgi zirgi, kas tos abus vienu no otra atšķīra; tā Elija vētrā aizbrauca uz debesīm. 12 Kad Elīsa to redzēja, tad viņš skaļi kļiedza: "Mans tēvs, mans tēvs! Israēla rati un viņa jātnieki!" Kad viņš to vairs neredzēja, tad viņš sagrauba savas drēbes un saplēsa tās divos gabalos. 13 Un viņš pacēla Elijas apmetni, kas tam bija nokritis, griezās atpakaļ un nostājās Jordānas malā. 14 Un viņš ņēma Elijas apmetni, kas tam bija nokritis, un sīta ūdeni un sacīja: "Kur ir Tas Kungs, Elijas Dievs?" Un viņš sīta ūdeni, un tas pašķīrās uz abām pusēm, un Elīsa pārgāja pāri. 15 Kad praviešu mācekļi, kas bija Jērikā, viņu iztālēm ieraudzīja, tad tie sacīja: "Elijas gars dus uz Elīsas." Un viņi devās tam pretī un noliecās viņa priekšā līdz zemei.

Mīļā draudze!

2. Kēn. 2,1-15

Stāsts par Elijas uzņemšanu debesīs ir devis vielu pārdomām vēl daudzus gadsimtus vēlāk. Ja pravietis varēja aizbraukt debesīs, tad pastāvēja cerība, ka viņš reiz atgriezīsies. Pravietis Maleahija raksta: "23 Redzi, Es sūtīšu pie jums pravieti Eliju, iekams nāks Tā Kunga lielā un šausmu pilnā diena. 24 Viņam būs jāpiegriež tēvu sirdis bērniem un bērnu sirdis saviem tēviem, lai Man nebūtu jānāk un nebūtu jāapkrauj visa zeme ar Savu lāstu smagumu!" Ar šiem vārdiem beidzas Ebreju Bībele jeb Vecā Derība, kā mēs to parasti saucam. Tātad pirms Pastardienas Dievs sūtīs pravieti Eliju, lai atgrieztu jūdu tautu pie Dieva. Vēlāk Jēzus laikā cilvēki domā, ka Jānis Kristītājs vai arī pats Jēzus varētu būt šis Elija. Un kad Jēzus uzkāpj uz kalna un tur tiek apskaidrots, tad Mozus un Elija Viņu sagatavo ceļam uz Golgātu. Vēl pie krusta Jēzus lūdz aramiešu valodā 22. psalmu: "Mans Dievs, mans Dievs, kāpēc Tu mani esi atstājis?" Aramiešu valodā tas skan: "Eli, eli, lama sabahtani". Apkārt stāvošie domā, ka Jēzus sauc Eliju palīgā. Mēs redzam, ka Jēzus laikā cerība, ka Elija varētu atgriezties, bija dzīva. Savā ziņā arī Jēzus pacelšana debesīs pārklājas ar Elijas pacelšanu debesīs.

Gan stāstā par Jēzus debesbraukšanu, gan stāstā par Elijas uzņemšanu debesīs ir runa ne tikai par viņiem abiem, bet arī par viņu mācekļiem. Šie ir stāsti par to, cik tālu mēs varam sekot Savam Kungam. Elīsa bija pravieša Elijas kalps un mācekļis. Visur, kur gāja Elija, Elīsa viņu pavadīja. Tad pienāca brīdis, kad Elija juta, ka Dievs viņu sauks pie Sevis, un viņš lūdza Elīsu atstāt viņu vienu, bet Elīsa par to neko negribēja dzirdēt un zvērēja, ka viņš Eliju neatstās. Šī Elīsas uzstājīgā runa atgādina apustuļa Pētera vārdus, ka viņš Jēzu nekādā ziņā neatstās, arī ja būs ciešanas un grūtības.

Kā tas viss beidzas, mēs labi zinām. Tikai atšķirībā no Pētera Elīsa patiešām seko Elijam līdzī. Sākumā viņš noiet 20 km no Gilgalas līdz Bētelei, tad no turienes viņi dodas uz Jēriku, no turienes tālāk pie Jordānas upes. Katru reizi Elija apmeklē savus mācekļus praviešu skolās un atvadās no tiem. Kad šie viņa skolnieki Elīsam jautā, vai viņš zina, ka viņa kungs drīzumā mirs, tas atbild: **"Es zinu gan, tik cietiet klusu!"** Viņš negrib par to runāt, tas ir pārāk sāpīgi. Viņš grib būt ar Eliju kopā līdz pēdējam brīdim. Tā viņi nonāk pie Jordānas upes, varētu teikt, pie galīgās robežas. Līdz šim brīdim ne Elija, ne Elīsa nerunā par to, ka Elijam būs jāiet pie Dieva.

Šeit uz brīdi pārtrauksim sekot notikumam gaitai un padomāsim, ko nozīmē sekot savam Kungam šodien. Vispirms tas attiecas uz tiem cilvēkiem, kas mums ir vistuvāk. Ir vienkārši būt kopā tad, kad apstākļi ir labi, ja viss notiek pēc zināmas kārtības un mēs pie tā esam pieraduši. Grūtāk paliek tad, ja šī kārtība tiek izjaukta, piemēram, kad tuvinieks saslimst vai pazaudē darbu, vai ir nesekmīgs skolā. Šeit parādās, vai es otru cilvēku mīlu, vai arī, ka starp mums ir tikai tāda virspusīga attieksme. Ja kāds cilvēks nomirst, mēs pēc tam ejam uz viņa bērēm un pavadām viņu pēdējā gaitā. Pavisam cits jautājums ir, vai mēs esam pavadījuši cilvēku viņa dzīves laikā, kad viņam gāja grūti un bija nepieciešams atbalsts. Daudzi neiztur šo pārbaudījumu, neapmeklē cilvēku slimnīcā, novēršas no slimnieka un atstāj viņu vienu. Pavadīt mirstošu cilvēku nav viegli – tā ir krīzes situācija. Vārds "krīze" nozīmē 'šķiršanās'. No tā, kas pavada, tiek prasīta pacietība, iecietība, pazemība. Ja paši baidāmies no nāves, tad mēs arī nevaram mierināt mirstošo. Paliekot kopā ar mirstošu cilvēku, tiek atklātas arī manas robežas, manas bailes, dusmas, nespēja pieņemt otru bez priekšnosacījumiem. Cik ātri var zaudēt kontaktu ar otru cilvēku, ja es pats gribu diktēt noteikumus un pasaku kādu nepareizu vārdu. Es varu zaudēt uzticību, un to atgūt var būt ļoti grūti.

Atgriežoties pie stāsta, mēs aizvien dziļāk nonākam nāves teritorijā. Stāstā tas tiek izteikts simboliski, ka viņi iebrien Jordānas upē, un Elija ar savu gara spēku pašķir ūdeni no abām pusēm. Tas atgādina israēliešu izbēgšanu no ēģiptiešu karaspēka, kad arī viņu priekšā paveras ceļš cauri jūrai. Tā ir iecietība par to, ka Dievs pats mūs vada, Viņa žēlastībā mēs varam iet uz priekšu, paveras ceļš cauri visām briesmām mums apkārt. Elīsa iet savam kungam līdzī klusēdams un gaida, kad tas pats sāks runāt. Beidzot Elija jautā, ko māceklis no viņa vēlas. Viņš sakārto mantojuma lietas. Elīsa lūdz nevis materiālas lietas, bet gan, lai Elija viņam piešķir garīgu dāvanu, lai viņam tāpat kā pirmdzimušajam dēlam tiek piešķirta divkārtīga daļa no viņa gara. Elija viņam to neapsola, bet saka, ka Elīsa saņems šo svētību, ja viņš būs kopā ar viņu līdz pēdējam brīdim. Kāpēc Elīsa izlūdzas tieši tādu dāvanu? Katrs cilvēks, kas aiziet no mums, atstāj robu mūsu dzīvē, mūsu attiecībās, mūsu sirdī. Nav vairs neviena, ar ko varētu aprunāties, palicēju sagaida vientulība, pietrūkst apgādnieka, kas visu laiku nodrošināja iztiku. Kas tagad pelnīs naudu? Kas audzinās bērnus? Kas turpinās iesākto darbu? Tūkstoš jautājumu, no kuriem mēs baidāmies. Elīsa redz tos daudzus uzdevumus, kas viņam tagad būs jāveic bez sava mīļotā skolotāja, un tāpēc viņš izlūdzas, lai viņu pavada Elijas gars. Varbūt, ka tas patiešām ir vislielākais mantojums, ka mēs saņemam aizgājēja svētību mūsu turpmākajai dzīvei. Galu galā tā ir Dieva dāvana, ka mēs varam turpināt dzīvot, ka nav jāpaliek atmiņās, vai ar sliktu sirdsapziņu vai nesakārtotām attiecībām. Pienāks brīdis, kad arī mēs atstāsim savus tuviniekus. Un ir labi, ja mēs viņiem varam dāvināt svētību, nevis turēt naidu un aizvainojumu līdz kapa malai.

Kad Elija tiek aizrauts no Elīsas ar ugunīgiem ratiem un ugunīgiem zirgiem, Elīsa iekliedzas: **"Mans tēvs, mans tēvs! Izraēla rati un viņa jātnieki!"** Spēks, kas paņem Eliju, ir tā kā karaspēks, mūsu cilvēcīgā dzīve beidzas lielākas varas priekšā. Elīsa lielā izmisumā saplēš savas drēbes un paņem Elijas mēteli, ko tas ir atstājis. Šis mēteli simbolizē pravieša amatu, atbildību, spēku un pilnvaru – tāpat kā policistam uniforma vai mācītājam talārs. Dievs ir atņēmis cilvēku, bet uzdevums ir palicis. Elīsa pārņem Elijas lomu, turpina viņa darbu. Kad Elija paņem mēteli, viņš ir upes otrā krastā. Ar mēteli viņš sit ūdeni un jautā **"Kur ir tas Kungs, Elijas Dievs?"** Tam ir sava simboliska nozīme. Ja aiziet tuvs cilvēks, arī palicējs ir nāves varā. Skumjas, dusmas, sāras viņu pavada un viņam ir jātiek atpakaļ savā dzīvē, kur pārējie viņu gaida. Elīsam jānācās pašam tikt galā, izveidot attiecības ar Dievu, bez sava skolotāja starpniecības. Māceklis vērsas pie Viņa, lai palīdz tikt atpakaļ, un atkal ūdens pašķiras. Vienīgi Dievs ir Tas, kurš savieno debesis un zemi, šo dzīvi un mūžību. Pie Viņa mēs varam griezties, kad paši šķērsojam nāves robežu, un Viņš ir Tas, kas mums palīdz atgriezties, ja esam bijuši spiesti šķirties no kāda tuva cilvēka. Āmen!